

Har god råd – søker g

Giverlyst: Stadig flere rike nordmenn spør banken om hvordan de kan gi bort penger.

FILANTROPI

ANITA HOEMSNES OG
LINN KAREN RAVN
OSLO

— Når folk har fått opparbeidet en viss formue, så er det mange som spør seg om de har nok nå. Er svaret ja, kommer kanskje tanken om å kunne bruke pengene til det beste for et eller annet formål, sier spesialrådgiver Georg Krog i DnB Nor Private Banking.

Krog har vært i finansbransjen som megler, fondsforvalter og forvalter for de mest formuende kundene i 40 år.

I DnB Nor Private har han vært i 12 år. Han har en sterk interesse for filantropi og sitter i styret til tre forskjellige stiftelser.

75 000 dollarmillionærer

– Jeg har studert og vært mye i USA. Der er jo hele samfunnet bygget opp på filantropi. En filantrop er en som gir av sine finansielle midler og en som gir av sin tid og kompetanse, sier Krog.

Han mener at den formuesøkningen nordmenn har opplevd de siste årene, gjør at flere og flere føler de har fått dekket alle mulige materielle behov for seg og sin familie.

– Da melder ønsket om å gi til verdige formål seg, sier Krog.

Og norske formuer har økt. Ifølge konsultentselskapet CapGemini's World Wealth report for 2010 hadde nær 75.000 nordmenn en formue over seks millioner kroner. Det er en økning på 27,5 prosent fra året før.

– Vi har med de rikeste kundene i banken å gjøre. De bruker oss til mye, og når de passerer en alder, 50 eller kanskje 60, så begynner de å tenke på generasjonsskifte og hvor pengene skal når man ikke er lenger. Særlig mange som har tjent pengene sine som gründere, har et ønske om at deres penger

FILANTROPI

■ Filantropi (av gresk filos, venn; og anthropos, menneske) innebærer å handle til beste for andre, uten å tenke på økonomisk vinning. En filantrop er altså både en som gir av sine finansielle midler og en som gir av sin tid og kompetanse. Gjerne til veldedige saker eller organisasjoner. Det blir ansett for å være en effektiv måte å bidra til forandring og utvikling i samfunnet uten å gå omveien om myndighetenes byråkratiske apparat. En person som bedriver filantropi kalles filantrop. Filantropi er en viktig inntektskilde for kunstneriske, religiøse og humanitære saker. Kjente internasjonale filantroper er Bill Gates, Warren Buffett, John Bogle (Vanguard).

skal kunne bidra til å gjøre en forskjell, og ønsker råd fra oss om hvordan de kan gjøre dette, sier Krog.

Vil råde om filantropi

Han understreker at DnB Nor Private Banking ikke har kompetanse til å råde kundene om konkrete veldedige formål, men at de for eksempel kan hjelpe til med rådgiving rundt det å sette opp en stiftelse. Banken har også kontakter innenfor filantropi og veldedige organisasjoner som kundene kan benytte seg av.

– For hvert oppslag i mediene om penger som ikke kommer frem dit de skal, får vi to-tre telefoner fra kunder som spør om hvordan de kan gi trygt, sier Krog.

– Vil DnB Nor gjøre filantropi til et forretningsområde?

– For oss er det en naturlig fortsettelse av rådgivningen vi gjør for eksempel ved generasjonsskifte. Hvis ikke bankene tar rådgivningen på dette feltet, så er det jo noen andre som gjør det, sier Krog.

Kvier seg for å gi

Men de formuende gir sjelden helt uten motiver.

STIFTELSE

■ En stiftelse dannes ved at en formuesverdi ved testament, gave eller annen rettslig disposisjon selvstendig blir stilt til rådighet for et bestemt formål av ideell, humanitær, sosial, utdanningsmessig, økonomisk eller annen art. Som stiftelser regnes også selvstendige legater, institusjoner og fond som private har opprettet.

■ Stiftelser skal ved opprettelsen ha en grunnkapital på minst kr 100.000.

■ Enhver stiftelse skal ha et styre.

Styret representerer stiftelsen utad og har ansvaret for at stiftelsen og det som vedkommer den blir forvaltet tilfredsstillende.

■ Når stiftelsen er opprettet, jf. § 2, har oppretteren ikke lenger rådighet over formuesverdien som er overført til stiftelsen

■ Fradrag for pengegaver

■ Giveren kan få fradrag for pengegaver til selskaper, stiftelser.

Krog mener man ikke skal undervurdere egoet til filantroper.

– Husk at dette er mennesker som gjennom smarte valg og hardt arbeid har klart å tjene seg opp mye penger. Og så skal de plutselig snu seg rundt og gi bort penger. Da er det ikke unaturlig at ønske om å skape verdier gir seg utslag i at man vil gi bort penger på en måte som setter spor etter seg, sier Krog.

Han understreker at det også er slik at mange også ønsker å gi til formål som har hatt betydning for dem i livet.

– Det er ikke tvil om at den genuine filantropen vokser frem gjennom engasjement og interesse, og ikke penger. Det er ofte noe som trigger interessen. Noe de har opplevd i livet som har gjort et stort inntrykk på dem, og som de derfor ønsker å støtte, sier Krog.

Han synes det er synd at den norske mentaliteten er sånn at man nærmest ugleser de som er filantroper og gir bort pengene sine.

– Jeg opplever at det er stor villighet til å bidra i samfunnet, men mange kvier seg litt. Men det må ikke være slik at man mistenkeliggjøres fordi man vil gi bort penger. Det er jo bare trist, sier Krog.

redaksjonen@dn.no

■ **ENGASJERT.** Spesialrådgiver Georg Krog (til venstre) i DnB Nor Private Banking mener flere og flere nordmenn vil gi penger til gode formål. – Det handler om at mange tenker at nå har de nok, sier han. Her i samtale med daglig leder Jan Olav Ryfetten i Stiftelsen Soria Moria. Foto: Per Ståle Bugjerde

Tetter statlige hull

OSLO: Rådgivningsselskapet Formuesforvaltning er eneste norske finansinstitusjon med egen enhet for filantropi. Enheten er drevet av Ingrid Stange, som har drevet med sosialt entreprenørskap i «hele sitt profesjonelle liv».

– For 20 år siden lurte folk på hva i all verden jeg drev med, men nå er det lettere å få forståelse for det. Siden vi startet enheten vår for tre år siden, har vi fått god respons fra engasjerte kunder som synes dette er

viktig, sier Stange.

Kundene ønsker imidlertid ikke å bare bidra med penger til «et eller annet formål».

– Mange har en profesjonell tilnærming. De ønsker å bidra med kompetanse og sitt nettverk i tillegg til penger. Sosialt entreprenørskap er den sterkeste trenden innen filantropi nå, sier Stange.

Tobakksarving Johan H. Andresen jr har gått lengst i Norge innen sosial entreprenørskap. Gjennom selskapet Ferd

har han etablert en avdeling som råder og støtter prosjekter som «har innovative løsninger på samfunnets sosiale problemer». Ferd har en portefølje på ti selskaper innenfor dette området – blant annet Rehabpilotene som har nye løsninger innenfor rusproblematikk og Unicus som tilrettelegger arbeidsplasser for autister. Rederavingen Tone Bergesens stiftelse har den samme tankegangen om å «fylle hullene som staten ikke klarer».

Hun har gitt penger til et kurs som heter Fortsatt foreldre på Modum Bad. Programmet hjelper foreldre til samarbeid etter samlivsbrudd.

En annen filantrop er Terje Backe fra entreprenørselskapet BackeGruppen, som har vært med og startet flere øyeklinikker i Afrika.

– Det er mange som har bygget opp firmaer, og som når de trapper ned har tid og lyst til å gå bruke kunnskapen de besitter til å forbedre verden.

Mange av de sosiale entreprenørene tjener også penger på det de gjør. Det er ikke galt å tjene penger selv om du samtidig gjør noe godt, sier Stange.

Formuesforvaltning henter ikke selv inn penger til ulike formål, men arrangerer seminarer hvor ulike prosjekter blir presentert.

– Vi skal være en inspirator og katalysator, så er det opp til den enkelte kunde å finne ut hvor han eller hun vil gi, sier Stange.

ode råd

Merker pågang

OSLO: Leder av Nordeas Private Banking satsning Torsten Østensen og Andre Vatsgar som leder Private Banking-avdelingen i Fokus Bank, bekrefter at det er flere nordmenn som ønsker å få råd om å gi bort penger.

– Jeg vil ikke gå så langt som å si at det er en kraftig vekst, men det vi ser er at i løpet av de siste fem til ti årene så har samfunnsutviklingen gått i en slik retning. Vi har det så materielt bra, at mange søker andre verdier i livet, sier Torsten Østensen.

Nordea har knyttet til seg jurister som råder kundene om opprettelse av stiftelser, og de arrangerer tilstelninger for kunder som er interessert i filantropiske spørsmål.

– Vi har også kunder som gjør lignende prosjekter som det megler Preben Solberg sto frem med i DN, sier Østensen som henviser til ønske om anonymitet hos giver som årsak til at han ikke vil si noe mer konkret om prosjektene.

I Fokus Bank har man også kompetanse på hvordan man kan gi, men har som de andre bankene ikke ønske om å gi konkret råd om hvem man bør gi til.

– Vi ser ofte at man har helt klare meninger om hvem man vil gi til. Det er gjerne noe man har relasjoner til eller at det er noe ved organisasjonen som appellerer til kunden, sier Andre Vatsgar.

Han opplever at fokuset på filantropi har økt kraftig i takt med at det kommer frem at formuende nordmenn som Olav Thon, Trond Mohn, Ivar Løge og Jon Fredriksen gir penger til ulike formål.

– Når slike mennesker står frem, så preger det andre som også vil bidra, sier Andre Vatsgar.

UNIK MULIGHET – NÆRINGSTOMT VED OMKJØRINGSVEGEN I TRONDHEIM TIL SALGS

Tunga er et av Trondheims mest attraktive etableringsområder, der bl.a. bilbransjen har blitt en dominerende aktør. Dette er den siste tilgjengelige ubebygde tomta i området, og gir en unik mulighet til å etablere seg på en av Trondheims mest eksponerte beliggenheter.

Tomtas areal er 12.115 kvm.

Reguleringsformål er forretning, kontor og industrivirksomhet, Nåværende eier har utarbeidet et skisseprosjekt som angir en utbygging på ca 16.000 kvm BRA over bakken. Tomta selges gjennom overdragelse av aksjene i eierselskapene.

Kontakt: Rune Husby
Tlf. 916 61 500
E-post: rune.husby@dnbnor.no